

Zarządzenie Nr 562/2010

Wójta Gminy Ełk

z dnia 31 marca 2010 r.

w sprawie określenia zasad prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Ełk , w jednostkach organizacyjnych gminy oraz jej koordynacji.

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), oraz art. 68 i 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam zasady prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Ełk i jednostkach organizacyjnych gminy oraz zasady jej koordynacji stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierzam Skarbnikowi Gminy Ełk

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Ełk

mgr Antoni Polkowski

ZASADY ROWADZENIA KONTROLI ZARZĄDCZEJ W URZĘDZIE GMINY EŁK I JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH GMINY ORAZ ZASADY JEJ KOORDYNACJI

Postanowienia ogólne

§ 1

Ustalenia niniejszego regulaminu dotyczą:

- 1) sposobu organizacji i zasad wykonywania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Ełk i w jednostkach organizacyjnych Gminy Ełk,
- 2) ustalenia zasad koordynacji kontroli zarządczej.

§ 2

Kontrolę zarządczą w Urzędzie Gminy Ełk i w jednostkach organizacyjnych gminy stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań jednostki w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

§ 3

Informację zarządczą w Urzędzie Gminy Ełk i w jednostkach organizacyjnych gminy stanowią w szczególności:

- 1) wyniki kontroli instytucjonalnych, realizowanych m.in. przez: NIK, RIO, UKS, itp,
- 2) wyniki audytu wewnętrznego,
- 3) czynności przeprowadzane w ramach kontroli finansowej sprawowane przez Skarbnika Gminy Ełk oraz głównych księgowych jednostek organizacyjnych Gminy Ełk,
- 4) kontrole funkcjonalne sprawowane przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Urzędzie Gminy Ełk i w jednostkach organizacyjnych oraz urzędników wyznaczonych do realizacji powierzonych zadań,
- 5) stały monitoring planów rocznych (procesów i zadań),
- 6) wyniki systemu zarządzania ryzykiem wewnętrznym;
- 7) samokontrola.

Zasady kontroli zarządczej

§ 4

Podstawowe funkcje kontroli zarządczej:

- 1) porównanie stopnia realizacji podjętych zadań z przyjętymi założeniami,
- 2) sprawdzanie, czy wydatki publiczne są dokonywane:

- a) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- b) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- c) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
- d) zgodnie z przepisami prawa.

§ 5

Działania podejmowane w zakresie kontroli zarządczej powinny być:

- 1) **adekwatne** – zaplanowane w taki sposób, aby zabezpieczały jednostki (działalność, operację) przed danym ryzykiem,
- 2) **skuteczne** – aby faktycznie zabezpieczały jednostki przed wystąpieniem lub skutkami danego ryzyka,
- 3) **efektywne** – powinny ograniczać ryzyko w pożądanym stopniu przy wykorzystaniu najmniejszych możliwych nakładów; należy dążyć do tego, aby koszty wdrożenia i funkcjonowania danego mechanizmu nie były wyższe niż przewidywane szkody, które mogłyby powstać, gdyby ten mechanizm nie funkcjonował.

§ 6

Użyte w niniejszych „zasadach” pojęcia oznaczają:

- 1) **kontrola** – czynność polegająca na sprawdzeniu stanu faktycznego i porównaniu ze stanem wymaganym określonym w normach prawnych i wewnętrznych regulacjach określających sposób i tryb postępowania, oraz sformułowaniu wniosków i zaleceń pokontrolnych mających na celu zlikwidowanie nieprawidłowości, a także usprawnienie prac kontrolowanej jednostki,
- 2) **samoocena** – formalny proces, który umożliwia kierownikowi jednostki dokonanie przeglądu istniejących mechanizmów kontroli pod względem adekwatności oraz przekazywanie zaleceń oraz uzgadnianie i wdrażanie ulepszeń.
- 3) **kontrola zarządcza** – ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy;
- 4) **kontrola finansowa** – kontrola stanowiąca element kontroli zarządczej, obejmująca w szczególności procesy gromadzenia i wydatkowania środków publicznych,
- 5) **informacja zarządcza** – informacja, która ma wpływ na proces podejmowania decyzji. Na podstawie uzyskanej informacji kierownik jednostki może podejmować działania zarządcze, umożliwiające realizację celów i zadań Urzędu. Obejmuje swym zakresem całokształt pracy Urzędu, w tym sprawy finansowo – księgowo;
- 6) **audyt wewnętrzny** – prowadzony w Urzędzie Gminy i wyznaczonych do badań audytowych jednostkach organizacyjnych gminy, jest działalnością niezależną i obiektywną,

której celem jest wspieranie Wójta i kierowników jednostek organizacyjnych w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze;

- 7) **kierujący komórką organizacyjną** – osoba kierująca wieloosobowym stanowiskiem pracy;
- 8) **wniosek pokontrolny** - propozycja wprowadzenia zmiany w Urzędzie, mająca na celu usprawnienie lub poprawę organizacji pracy;
- 9) **wykonanie zaleceń pokontrolnych** - działania podejmowane przez kierownika jednostki, zmierzające do usunięcia nieprawidłowości, niezgodności z normami prawnymi, regulaminami lub instrukcjami;
- 10) **procedura** - dokument wdrożony w Urzędzie Gminy Ełk i jednostkach organizacyjnych gminy, przez kierownika jednostki, który określa tryb i sposób postępowania obowiązujący przy realizacji danego zagadnienia (np. statut, regulamin organizacyjny, regulamin naboru pracowników, instrukcja udzielania zamówień do 14 000 euro, instrukcja określająca zasady sporządzania, obiegu, kontroli oraz przechowywania, zabezpieczania i archiwizowania dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych, instrukcja w sprawie zasad gospodarowania mieniem, zasad inwentaryzacji i odpowiedzialności za powierzone mienie, instrukcja w sprawie zasad gospodarki kasowej i inne).

Procedura może dotyczyć wszystkich procesów, w tym spraw finansowo – księgowych.

Procedura ma zapewnić, aby postępowanie urzędników samorządowych było zgodne nie tylko z obowiązującymi ustawowymi regulacjami prawnymi, lecz również ze standardami kontroli zarządczej.

Wprowadza się obowiązek prowadzenia w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych gminy rejestrów (wykazów) procedur kontroli zarządczej

Odpowiedzialność

§ 7

1. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków Wójta Gminy Ełk i kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Ełk.
2. Informacje zarządcze stanowią podstawę do podejmowania działań dla zapewnienia realizacji celów i zadań Urzędu Gminy Ełk i jednostek organizacyjnych gminy, w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

§ 8

Kontrolę zarządczą zewnętrzną i wewnętrzną sprawowaną przez Wójta mogą wykonywać :

- 1) sekretarz gminy,
- 2) skarbnik gminy,
- 3) pracownicy Urzędu Gminy na polecenie Wójta Gminy, na podstawie pisemnego upoważnienia Wójta.

§ 9

Kadra kierownicza Urzędu Gminy Ełk oraz kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych ponoszą odpowiedzialność za nadzorowanie i kontrolowanie procesów zachodzących w kierowanych przez nich komórkach (stanowiskach pracy) w sposób dający Wójtowi Gminy Ełk racjonalne zapewnienie, że:

- 1) działania podległych jednostek pozostają w zgodzie z przepisami prawa, zasadami przyjętymi w jednostce (procedurami) oraz ze standardami,
- 2) zasoby są zużywane oszczędnie, a usługi świadczone są na odpowiednim poziomie,
- 3) sporządzane są plany w jednostkach z uwzględnieniem celów i zadań, plany te są monitorowane a konsekwencji osiągane zamierzone rezultaty,
- 4) dane i informacje publikowane lub udostępniane wewnątrz, czy na zewnątrz są rzetelne, wiarygodne i aktualne,
- 5) zasoby organizacji (włączając w to pracowników, systemy, dane, informacje i reputację) są dostatecznie zabezpieczone (nadzorowane),
- 6) ryzyka związane z realizacją zadań są na bieżąco identyfikowane i monitorowane celem ciągłej poprawy procesów.

§ 10

Nadzór i kontrola jest funkcją kierowania i pozostaje integralną częścią ogólnego procesu zarządzania. W związku z tym do obowiązków kierowników wszystkich szczebli należy:

- 1) opracowywanie w formie pisemnej i stałe uaktualnianie procedur, zasad (polityki), planów, standardów działań, w celu zminimalizowania, ograniczenia lub usunięcia ryzyk związanych ze zidentyfikowanym zagrożeniem,
- 2) stosowanie innych narzędzi nadzorowania i kontrolowania, które zachęcają i wymagają od podległych pracowników wykonywania swoich obowiązków w taki sposób, aby osiągnąć cele kontroli zarządczej
- 3) identyfikowanie i ocena ryzyka niepowodzenia (nieprawidłowości, straty itp.) związanego z konkretnym obszarem działań.
- 4) zapewnienie skuteczności wykonywania kontroli zarządczej i dbałość o ciągłą poprawę realizowanych przez siebie procesów.

§ 11

Do obowiązków pracowników Urzędu Gminy Ełk należy aktywny udział w realizowanym procesie kontroli zarządczej.

Zarządzanie ryzykiem

§ 12

1. System zarządzania ryzykiem jest istotnym narzędziem w sprawowaniu skutecznej kontroli zarządczej.
2. W celu realizacji wyżej wymienionych obowiązków kierujący gminnymi jednostkami organizacyjnymi organizują w tych jednostkach adekwatną, skuteczną i efektywną kontrolę zarządczą uwzględniającą ogłoszone przez Ministra Finansów standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.
3. System zarządzania ryzykiem opiera się na sformułowanych celach i zadaniach, a także procesach zachodzących w Urzędzie Gminy Ełk i jednostkach organizacyjnych.
4. Zarządzanie ryzykiem obejmuje następujące czynności:
 - a) identyfikacja ryzyka,
 - b) analiza i ocena zagrożeń
 - c) reakcja na ryzyko tj. podejmowanie decyzji i działań korygujących (lub dla rozwiązania problemów).
 - d) monitorowanie występowania zagrożeń (stanów niepożądanych).
5. W celu realizacji czynności wymienionych w punkcie 4 wszyscy kierujący gminnymi jednostkami organizacyjnymi przygotowują i wdrażają procedury zarządzania ryzykiem.

Samoocena

§ 13

Raz w roku Wójt Gminy Ełk oraz kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych przeprowadzają (w formie pisemnej) samoocenę, w zakresie przestrzegania standardów kontroli zarządczej.

Audyt wewnętrzny

§ 14

1. Audyt wewnętrzny prowadzony w Urzędzie Gminy i wyznaczonych przez Wójta gminnych jednostkach organizacyjnych jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest wspieranie Wójta Gminy Ełk w realizacji celów i zadań poprzez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze.
2. Audyt wewnętrzny przedstawia Wójtowi Gminy Ełk racjonalne zapewnienie, że:
 - 1) sprawowany jest ciągły nadzór i kontrola działań (operacji, transakcji) w organizacji jest odpowiednio zaprojektowany i działa w sposób skuteczny,

- 2) gospodarka finansowa oraz ewidencja księgową (w jednostkach, w których prowadzi się audyt wewnętrzny) jest prowadzona prawidłowo, a sprawozdania finansowe i budżetowe są rzetelne i wiarygodne.
3. Audyt wewnętrzny dokonuje okresowej oceny adekwatności, skuteczności i efektywności systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy i w jednostce objętej audytem.
W razie potrzeby przedstawia rekomendacje w kierunku poprawy tego systemu.

Kontrola wewnętrzna

§ 15

Kontrole sprawowane w ramach systemu kontroli zarządczej w Gminie Ełk dają Wójtowi Gminy racjonalne zapewnienie, że:

- 1) działania jednostek pozostają w zgodzie z przepisami prawa, zasadami przyjętymi w jednostce (procedurami) oraz ze standardami kontroli zarządczej ogłoszonymi przez Ministra Finansów,
- 2) gospodarka finansowa oraz ewidencja księgową w jednostkach, w których nie funkcjonuje audyt wewnętrzny, jest prowadzona prawidłowo, a sprawozdania finansowe i budżetowe są rzetelne i wiarygodne,
- 3) ujawniane w toku kontroli nieprawidłowości w funkcjonowaniu jednostek są skutecznie eliminowane.

Sekretarz Urzędu Gminy Ełk opracowuje roczny plan kontroli zawierający planowane czynności kontrolne realizowane kadrą kierowniczą i poszczególnych pracowników Urzędu w ramach przyznanych kompetencji.

Zasady i tryb przeprowadzania kontroli określają odrębne przepisy.

Sekretarz Urzędu Gminy Ełk dokonuje okresowej oceny adekwatności, skuteczności i efektywności systemu kontroli zarządczej w jednostkach, w których nie funkcjonuje audyt wewnętrzny.

Koordinacja kontroli zarządczej

§ 16

1. Koordinację kontroli zarządczej prowadzi Skarbnik Gminy Ełk, zwany w dalszej treści niniejszego regulaminu koordynatorem.
2. Koordynator w imieniu Wójta Gminy Ełk sprawuje bezpośredni nadzór nad stanem kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych gminy.

 Wójt Gminy Ełk
 mgr Antoni Polkowski